

Naturfoto i sydost

Nr 1 – 2025, vinternummer

Innehåll Naturfoto i Sydost nr 1 -2025, vinter

Naturfotokrönikan av Tony Svensson, sid 3-4

Utflykt till Göhalvön av Örjan Rubin, sid. 4-5

Nu var det dags... av Leif Gustafsson, sid. 5-10

Återblickar på vintermatningen av Tony Svensson sid. 10-17

Johnnys actionhörna av Johnny Olsson sid. 18-20

Masai Mara, Kenya av Jan-Olof Ohlsson, sid 20-26

Nostalgibilden av Tony Svensson, sid. 26-27

Vinterglimtar från Karin av Karin Sandström, sid 28-29

Ur tidningsarkivet: Snart våras det... sid. 30

Ur tidningsarkivet: Galapagos... av Ingemar Andersson, sid. 31

Ur webarkivet: Sibbaboda... av Tony Svensson, sid. 32-34

OBS. Viktigt att tänka på vid inskick av material

Skicka ALLTID bilder som bilaga i mailen. Om man skickar bilderna utan att bifoga som bilaga så blir bilderna mindre än halva upplösningen och går därmed inte att publicera i fullbredd med bra resultat.

Behärskar du inte att selektivt skärpa dina bilder så skicka hellre originalbilden eventuellt beskuren och utan pålagd skärpa vid export från t.ex. lightroom (kolla dina exportinställningar om du använder liknande program som lightroom som exporterar bilder).

Håll koll på din arbetsfärgrymd och inställningen för export gällande färgrymd. Se ALLTID till att du exporterar och skickar bilder i färgrymden **S-RGB** när du skickar bilder hit. Vet du inte hur man gör så skicka alltid original.

Naturfoto i Sydost är ett digitalt magasin för medlemmar i Naturfotogrupp Sydost. Det kommer ut 4 nummer per år och medlemmar kan bidra med bilder och artiklar genom att skicka dessa till tonyeagle55@hotmail.com så hjälper jag (Tony) till med formgivning och anpassning till magasinsformatet. Det går bra att skicka in sitt reportage som en wordfil (eller liknande) med eller utan inklistrade bilder men skicka även bilderna separat. För att inte reportagen ska bli för stora (räknat i MB) så se till att förminska (och efterskärp bilderna) till max 3000 pixlar på längdsidan innan du klistrar in dem i textfilen (1500 pixlar för bild som är en halvsida bred). Vet du inte hur man gör så skickar du bara bilderna som de är **utan att klistra in dem i dokumentet** så fixar jag det plus optimering av bilderna. Glöm bara inte att skriva en notis i texten var bilderna ska sitta i din textfil. **OBS skicka inte berättelser och reportage som PDF-filer och som sagt, klistra inte in bilder i worddokument annat än att de också skickas separat.**

Nästa nummer kommer i maj och det blir förstås ett vårnummer med blandat innehåll. Bilder och texter önskas från medlemmarna. Även äldre bilder önskas, gärna med en liten historia där till. Reportage om höstfotografering av valfri genre önskas till nästa nummer liksom tillbakablickar från det gångna åren och sommaren som gick!

Omslagsbild: Törstig stenknäck vid vintermatningen, foto: Tony Svensson

Naturfotokrönikan

Text och foto: Tony Svensson

Nu startar vi ett nytt stående inslag – naturfotokrönikan. Eftersom det var min idé så är det inte mer än rätt att jag börjar. Nästa gång vore det roligt om någon annan tog tag i denna taktpinnen. Regeln är max två bilder och texten ska handla om naturfoto direkt ur hjärtat. Graden av svammel och personliga tyckanden är helt valfri utan restriktioner.

Vådan och nyttan av att fastna i gamla vanor

Ibland blir man trött på sig själv och undrar vad man håller på med. Man åker till samma ställen, tar nästan samma bilder och gör i början av varje år upp planer till vad man skulle vilja göra framöver för att få lite omväxling. Vid slutet av året kan man sedan konstatera att det inte blev mycket nytt gjort fotomässigt! Samma tråkiga vinterbilder från ett nästan alltid snöfritt Blekinge, Våren hann man knappt med och på sommaren blev man sittande på Udda änne 80% av alla sommarkvällar. Rovfågelfotograferingen sket sig fullständigt som den alltid gör 4 av 5 höstar i östra Blekinge och höstfotograferingen av varma färger, mossa och svamp var det bara andra som hann med och lyckades med! För att inte tala om insektsfotograferingen på sommaren som har blivit sämre för varje år det senaste decenniet! Inte konstigt att man börjar fundera på att helt byta fotobana. Astrofoto kanske kunde vara något, men det går ju bara att göra på natten och då orkar man inte stiga upp i tid för djuren och fåglarna. Kanske skulle man börja med landskapsfoto? det verkar kul när man kollar in alla Youtubekanaler som finns om ämnet! Kanske skulle man satsa på att filma mer, det ger ju ytterligare en dimension till det här med naturfoto. Fast det verkar så tidsödande och arbetskrävande hemma framför datorn. Suck!

Samma gamla myrspovar ska fotograferas varje sommar...

Andra gånger man funderar på saken kan det ibland hända att man tycker sig vara ganska nöjd med att ha fått ihop ett så pass stort material från ett fåtal ställen här i sydost. Och när man kikar igenom äldre bilder kan man också ibland upptäcka att det nyare materialet innehåller en större andel bra bilder än för 20 år sedan. Kanske kan det faktiskt vara så att om man fortsätter lite till så blir det riktigt bra till slut. Man kan ju utöka sin repertoar lite pö om pö så man inte ligger av sig på det man tycker man klarar av bra nu efter all träning?! Så får det nog bli tänker jag ibland när jag längtar ner till udden i sydost eller till kullen ett par hundra meter väster därom.

...men när det plötsligt händer att det dyker upp något riktigt annorlunda på hemmaplan väger ju det mycket tyngre än om man hade åkt långväga till ett redan givet mål! Rödfalk på Torhamns udde 2024.

Utflykt till Göhalvön

Text och foto: Örjan Rubin

Det var en trio (Peter, Tony, Örjan) som förvånat reagerade när Peter var på väg att trampa på denna padda. En dag i slutet av februari ska inte paddor vara uppe ur sina hålor och dvala, men denna padda hade troligen vaknat av att det var 8-9 grader varmt ute på Gö.

Dagen startade med ett grådis och inte mycket till fågel mer än denna Skarv i Gö hamn. Längre ut på öppet vatten var det ett gäng sothöns som låg i dimman. Nu väntar vi på att våren ska göra sig påmind och väcka naturen till liv.

När är det dags att åka ut och ta bilder?

Text och foto: Leif Gustafsson

Gryning och skymning sägs ju vara rätt tid för att då de finaste naturbilderna. Med tiden har också börjat förstå att dimma, regn, snö och storm faktiskt är bra fotoväder.

Kanske är det inte just då som man har mest lust att dra på krypbyxorna, fylla termosen och packa kamera-utrustningen. Dock har jag vid några tillfällen trotsat vädergudarna dragit ut i naturen och som jag ser det blivit belönande med spännande och lite annorlunda bilder.

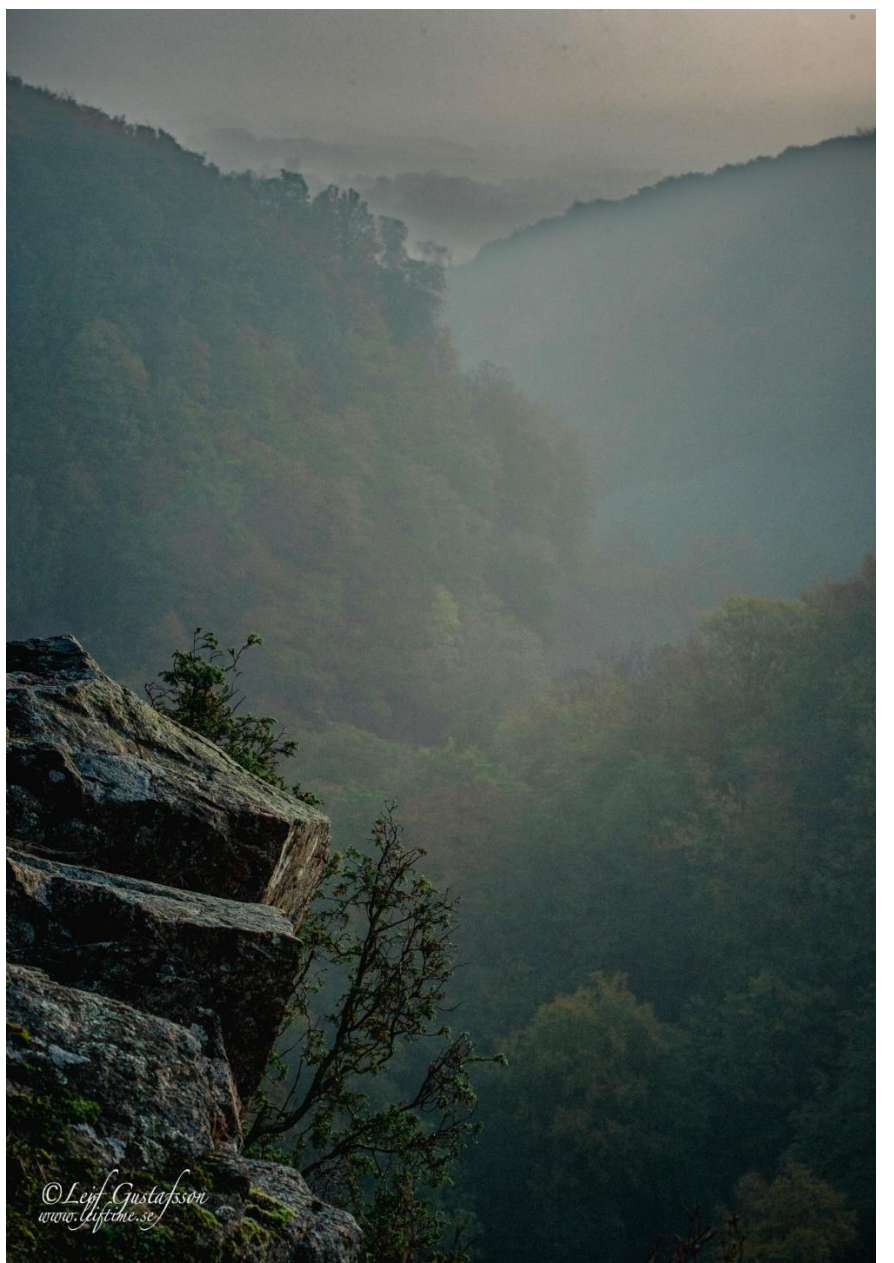
Som tur är så tål de flesta moderna kameror och optik en hel del väta och dessutom finns det bra regnskydd att dra över om man vill vara extra säker. Jag hoppas framöver att våga mig ut mer och mer när vädret lockar som minst.

Här kommer några bilder som jag tagit i dimma, regn, snö och storm.

Återblickar på vintermatningen

Text och foto: Tony Svensson

Stenknäcken syns ofta på min stora vintermatning med minifågeldamm. Man vill ju dricka lite till maten!

Jag är nu inne på sjunde året för min stora vintermatning. 61 stora säckar med solrosfrön tillsammans med ett antal säckar med blandfrön, dunkar med talgbollar och annat gott har gjort att det numera i stort sett alltid finns fåglar att fotografera här under vinterhalvåret. Ännu har inga tunga upptäckter gjorts, bäst hittills är ringtrast, skogsmus och större samt mindre korsnäbb. Trots detta är det ändå alltid spännande att stå inne i friggeboden med spegelglas och se hur stenkäckar och nötskrikor bråkar och härjar utanför eller att ibland se sparvhöken svepa förbi. Kanske kommer den åter att slå sig ner på någon av grenarna jag satt upp. Tofsmesen har visat sig ett par gånger liksom talltitan men de har blivit allt ovanligare här i Dragda 8 km norr om Ramdala. Nu finns planerna på ännu ett gömsle som ska inrikta sig lite mer på fåglar i en annan omgivning, dock endast 50 meter från det första gömslet. Jag bävar inför fröinköpen om detta blir verklighet till nästa säsong! Här kommer i alla fall lite bilder som jag plockade ut från alla tusentals bilder jag tagit under de senaste åren vid vintermatningen.

Jag har som mest haft sju nötskrikor framme vid matningen samtidigt.

Nötskrikorna är alltid väldigt vaksamma!

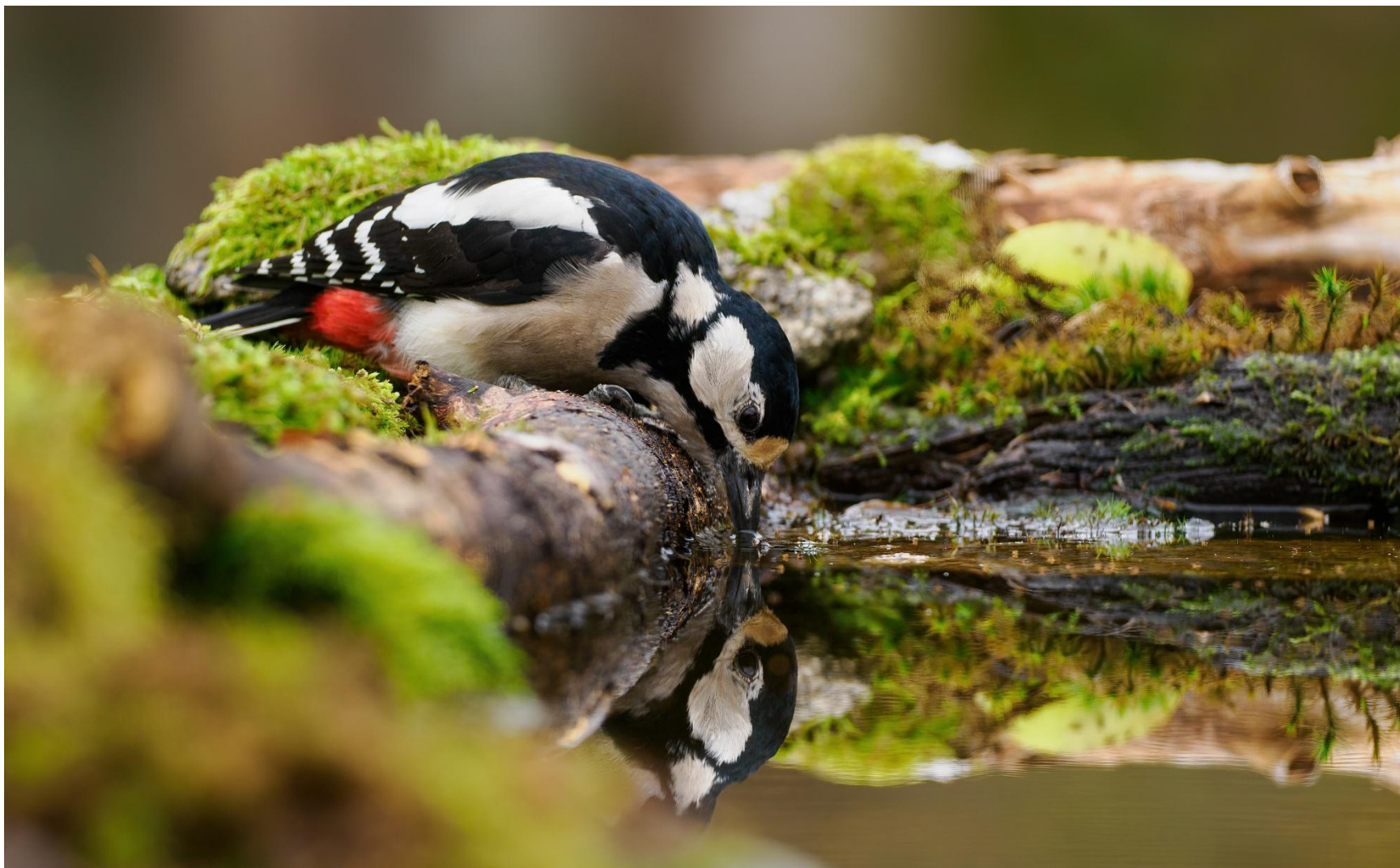
Björktrasten ses sällan här uppe.

Grönsiskan brukar ibland inte komma förrän i mars månad.

Stenknäckarna finns här under hela vintern och bråkar alltid med varandra!

Den större hackspetten är en trogen gäst vid den lilla vattendammen på matningen,

Medan korsnäbbarna ses mer sällan.

Domherrarna finns här under hela vintern men kommer inte alltid fram till matningen.

Gulsparrarna håller oftast till på marken bredvid eller under fågelbordet. Denna har dock landat där den ska.

Steglits i magiskt höstljus. Jag startar alltid vintermatningen i slutet på oktober eller början på november.

Den lilla svartmesen gör sig bra utan en färgglad bakgrund!

Ibland får jag besök av ett par skator som gärna tar sig en drink efter maten!

Den enda sparvhöken som satt sig på matningen – vilken blick!

Johnnys actionhörna

Foto: Johnny Olsson

Johnnys actionhörna gör comeback med lite bilder på sidensvansar som många av oss inte alls har fått tillfälle att fotografera den gångna vintern. Vi får hoppas på lite fler tillfällen nästa vinter!

Copyright Johnny Olsson

Copyright Johnny Olsson

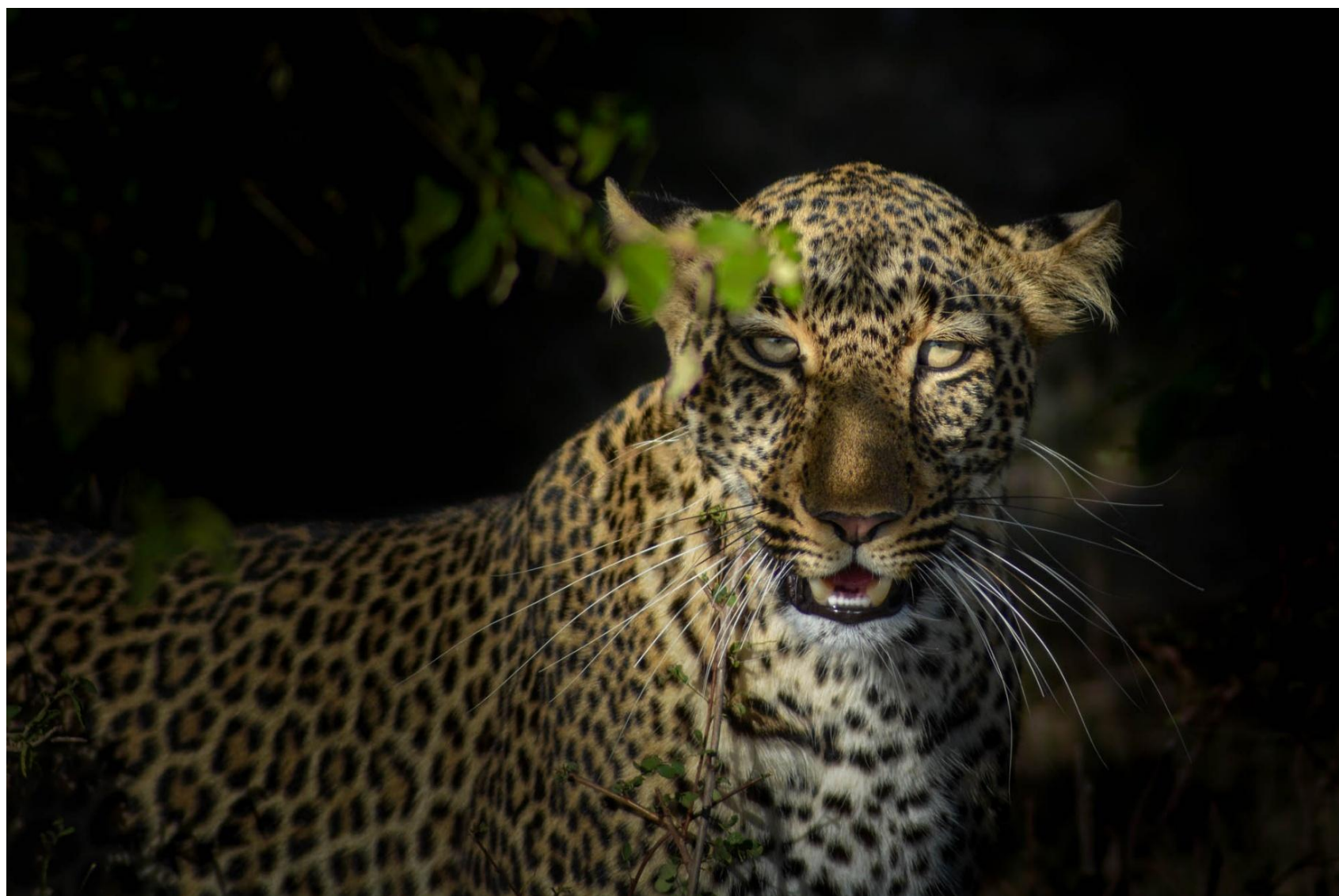
Masai Mara, Kenya

Text och foto: Jan-Olof Ohlsson

Masai Mara och Great Rift Valley

I mars 2014 gjorde jag en resa till Afrika. Närmare bestämt Kenya och Masai Mara. För mig är Masai Mara sinnebild av Afrika och något jag drömt om sen jag var ung. Vi hämtades av vår guide vid flygplatsen i Nairobi och transporten till Masai Mara tog nästan 4 timmar och bjöd bitvis på en fantastisk utsikt över Great Rift Valley. Väl framme vid vår camp välkomnades vi av vänliga massajer som informerade om reglerna i campen. Sen var det dags för en första eftermiddagssafari och förväntningarna var höga på vad vi skulle få uppleva. Och vi blev verkligen inte besvikna. Redan efter en timme hittade vi en leopard som bjöd på en del fina fototillfällen. Det skulle visa sig att det var den enda leoparden vi träffade på under vår vecka.

Vi gjorde en safari på morgonen där vi hade frukost med som avnjöts ute på savannen under ett akaciaträd. Känslan att sitta och äta frukost ute på savannen med vetskapen om att det helt plötsligt kunde dyka upp elefanter eller lejon var helt obeskrivlig. Efter ca 4-5 timmar var vi tillbaka i campen för lunch och sen på eftermiddagen ytterligare en tur på savannen tills solen gick ner.

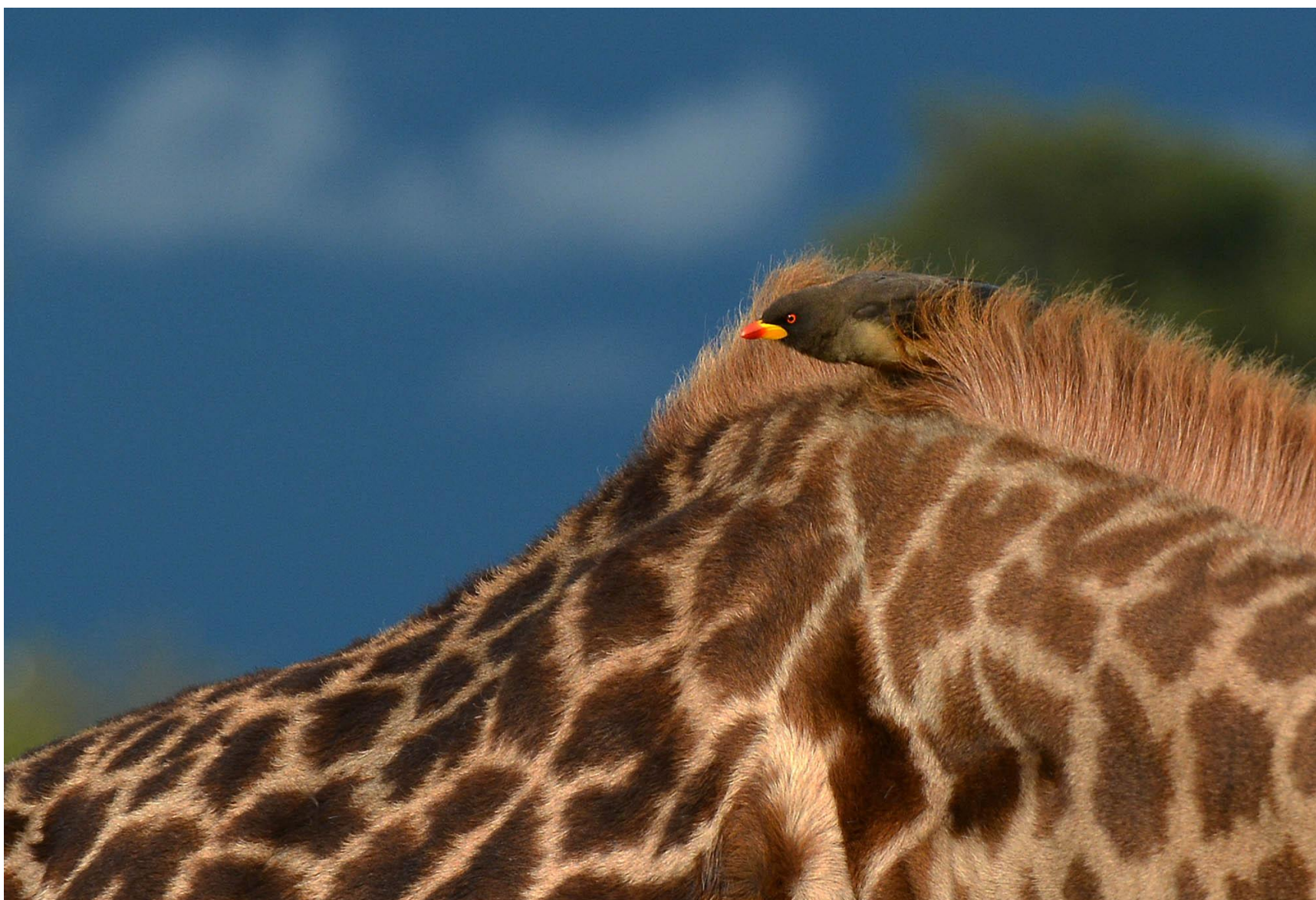
Det var häftiga upplevelser varje dag. Vi såg elefanter, giraffer, zebror, bufflar, gnuer och mängder med andra djur och fåglar. Lejon såg vi varje dag, det var stora hanar och flera flockar med honor som hade ungar. En dag såg vi drygt 15 lejon och vi hade även flera geparder framför kameran. Det enda djur vi tyvärr inte fick se var noshörning. Afrika är den plats som lockar mig allra mest och förhoppningen är att göra ytterligare en resa dit inom några år. Ett besök till bergsgorillorna i Uganda, vandra till fots i Mana Pools i Zimbabwe eller fotografera lemurer och kameleonter på Madagaskar är det som lockar allra mest.

Buffel och yellow-billed oxpecker.

Monitor Lizzard

Yellow-billed oxpecker på giraff.

Lejonfamilj

Giraffer

Superb Starling

Masai

Nostalgibilden

Text och foto: Tony Svensson

Den här gången kommer nostalgibilden (bilderna den här gången) från en paddeltur 2004 som skulle gå från Valjeviken i västra Blekinge till Kristianopel i nordöstra. Bilderna är tagna utanför Jordö där en dimfylld sträcka slutade med att solen till slut kom fram. Segelbåtarna som ses kom in från det dimfyllda havet och möttes liksom vi av ett fantastiskt ljus. Den andra bilden är från Varö utanför Vallarumsviken där vi slog läger efter att ha paddlat från Lisas sjökrog i Karlskrona där vi hade tagit middag. Varö var vid denna tiden ganska igenväxt av ett tätt enehav och något år senare öppnades området upp och enarna rensades delvis bort. Samma sak gjordes på andra ställen i skärgården t.ex, på Utlängan. Tack vare minskat bete håller nu många ställen i skärgården åter på att förbuskas av en, slån och björksly och om bara något tiotal år kommer mycket av de öppna landskapen åter att vara igenväxta ifall inte pengar avsätts för att hindra förbuskningen.

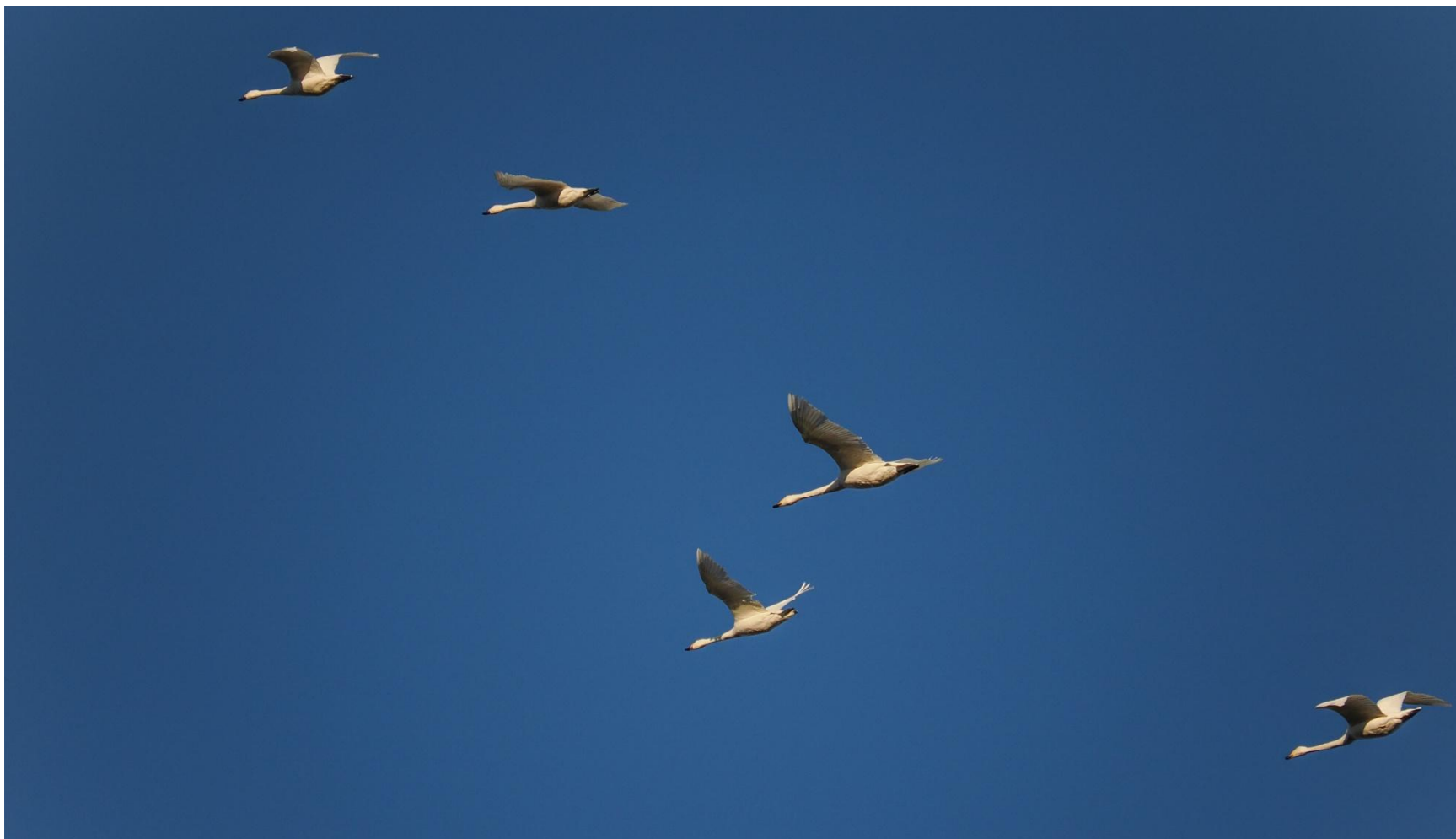
Segelbåtar utanför Jordö

Tältläger på Varö. Om ni ser något konstigt på bilden så är det bara en effekt av teleobjektivets komprimeringseffekt som ger sken av att busken växer inuti tältet i stället för strax bakom!

Vinterglimtar från Karin

Foto: Karin Sandström

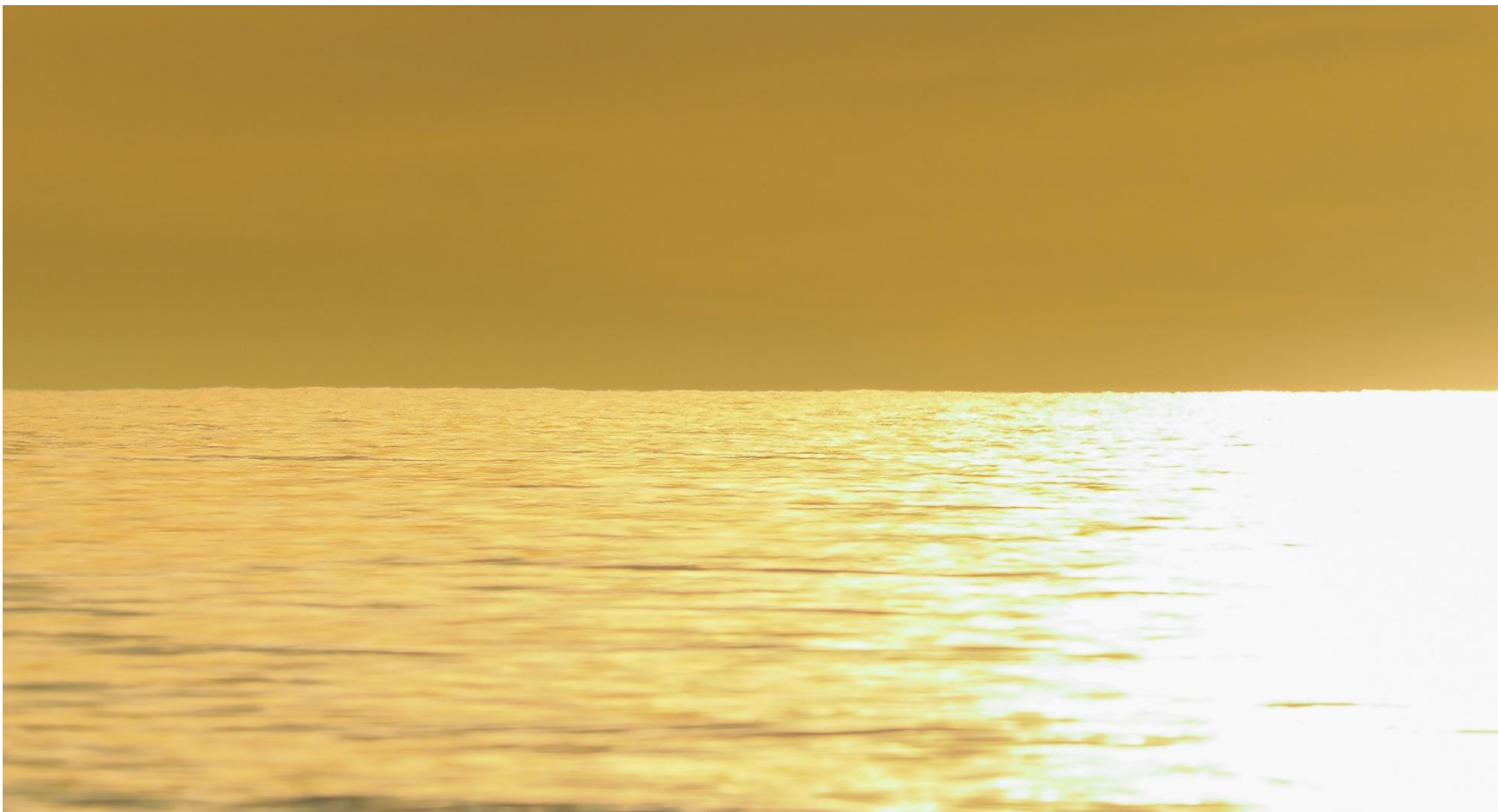
Sångsvanar

Spår i snön

Vinterljus

Vintersol

Ur tidningsarkivet: Snart våras det för grodorna

Nu när dagarna blir längre och varmare, börjar det hända saker i naturen. Flyttfåglarna börjar anlända söderifrån och de första blommorna tittar upp ur lövtäcket. Hos våra groddjur inleds nu en intensiv tid. De ska nu under en ganska kort period lägga grunden för en ny generation. Redan i mars lämnar långbensgrodorna sina vintergömslen för att inleda vårens kärleksbestyr.

På våren finner man groddjur på blöta ställen. Vissa arter är mer kräsna än andra i sitt val av lekplats, till exempel stinkpaddan, som gärna vill ha sandiga ställen eftersom den gräver mycket. Den sällsynta lövgrodan behöver rent och varmt vatten i närheten av lövträd eller buskar. Kärr och dammar av varierande storlek är populära tillhåll för alla groddjur. Där finns gott om föda i form av insekter, deras larver och andra smådjur, vilket ger grodornas yngel goda förutsättningar för att överleva.

Grönfläckig padda är en kustbunden art som föredrar soliga och torra platser. Den är den ovanligaste av Sveriges paddor, men kan fortfarande påträffas på en del lokaler i Skåne, Blekinge och på Öland.

Groda eller padda?

Man skiljer på grodor och paddor. Skillnaderna dem emellan är små men ändå påtagliga. Generellt sett har paddorna kortare bakben och klumpigare kropp. Vidare har de vårtor över stora delar av kroppen, vilket ger dem ett knottrigt intryck. Grodorna är slankare med långa bakben och slät hud. I Sverige finns det åtta arter grodor och tre arter paddor.

Parningen

När vårsolen börjar värma och isen på alla vattendrag smälter, är det dags för grodorna att krypa fram ur

På dagen sitter lövgrodorna i ett träd eller en buske i närheten av spelplatsen. Om det blir för varmt sätter de sig på undersidan av bladen. Lövgrodor utsöndrar ett gift, som irriterar ögon och slemhinnor. Det är en försvarsmekanism som är till för att skydda grodorna mot hungriga fiender. Som hos andra grodor är hanen mindre än honan.

sin vintervistelse för att påbörja spelperioden. Det blir nu en hektisk tid för grodorna som ska se till att föra släktet vidare. Spelet tilldrar sig från mars och framåt beroende på vilken art det gäller. Alla grodor och paddor leker efter samma princip. De spelar och parar sig i vattensamlingar av skilda slag. Hannarna lockar till sig honor genom att kväka. De har också intensivare färger under leken. När en hane har hittat en lämplig hona, klamrar han sig fast på hennes rygg, stimulerar henne att lägga rommen, för att sedan befrukta den.

Stinkpaddan är en padda med förhållandevis korta bakben. Detta gör att den inte kan hoppa, utan tar sig istället fram springande på alla fyra. På bilden syns ett stinkpaddepar i färd med att föra släktet vidare.

Ur tidningsarkivet: Galápagos – ett "flytande" paradis

Galápagosöarna ligger som en samling svarta prickar ca 100 mil ut i Stilla havets blå ocean. Öarna, 13 större, 6 mindre och 42 klippor och rev, skapades vid kraftiga vulkanutbrott för miljoner år sedan då lava pressades upp över havsytan.

Det är få förunnat att kunna besöka en plats som är unik i världen. Många platser svarar inte alltid upp emot vad man läst eller hört om dem. Så är inte fallet med Galápagos. De mörka, ökenlika öarna ger en smak av hur det såg ut innan människan trädde in på scenen. Kikar man innanför den bubbla av liv som vuxit upp kring ögruppen upptäcker man en helt osannolik djurvärld: stora landsköldpaddor, havslevande leguaner, fåglar med blå fötter etc.

Till den sällsamma övärldens mest sällsamma varelser hör den draktandade landleguanen som kallas drushuvudödlan.

Galápagosöarna "upptäcktes" år 1535 av Panamas biskop Tomás de Berlanga, som råkat ur kurs under en resa till Peru. Under senare delen av 1600-talet blev öarna en reträttplats för sjörövare som härjade utmed Sydamerikas västkust och från 1780 till 1860 besöktes de ofta av säl- och valfångare från Storbritannien och USA. År 1832 utropades Galápagos som ecuadorianskt territorium. Charles Darwin besökte ögruppen med skeppet Beagle 1835.

Darwin var mannen som gjorde Galápagos känt för allmänheten, med sin teori om arternas uppkomst genom naturligt urval. Idén till teorin fick han när han upptäckte att formen på landsköldpaddornas skal och finkarnas näbbar var olika från ö till ö. De olika artvarianterna har uppstått från ett fåtal ursprungsindivider, som allt eftersom tiden gått utvecklats i olika riktningar på de isolerade öarna.

Text och foto: Ingemar Andersson

Ur tidningsarkivet återkommer även i nästa nummer!

Ur Webarkivet: Sibbaboda bergstallområde och sanddyner

Bergstallplanteringen vid Sibbaboda

Spännande område året om

Kuststräckan med sina sanddyner och långgrunda stränder med enstaka låga öar bjuder sommartid på ett intressant djurliv. Flera av öarna här längs kusten hyser en häckfågelfauna av t.o.m. nationellt intresse med arter som skärfläcka, kentsk tärna, skräntärna och vitkindad gås m.fl. arter. Även Sibbabodas sandiga marker med sina dyner och berghällar är spännande både vad gäller fauna och flora. På försommaren kan man på berghällarna se fjällnejlika blomma. Arten är en vanlig fjällväxt men finns här på karga klipphällar kvar som en relik från den senaste istiden. Bland sanddynerna öster om vägen (vägen mellan Kristianopel och Torhamn) ser man sommartid mängder med fångstgropar som tillhör det säregna myrlejonet och området hyser också ett av landets viktigaste bestånd av trumgräshoppa med sitt trummande ljud och klarröda vingar. Arten är på tillbakagång i landet men här finns ett av de största bestånden. Lövskogsområdet mellan vägen och havet hyser också en rik häckfågelfauna med många arter sångare och mindre hackspett m.m.

Fjällnejlika är en istidsrelik som växer i området

Det lilla myrlejonet gräver fångstgropar och sitter och väntar i botten på gropen på att något byte ska ramla ner.

Tallplanteringen mot sandflykt

Under vinterhalvåret är det områdena med planterad bergstall som är intressantast. De buskhöga tallarna planterades för att man ville undvika sandflykt här längs kusten när det friskade i från nordost. De låga tallarna, 1 m – 2 m höga, bildar en tallskog i miniformat och då bergstallarna ofta bruka sätta mycket kottar så är de högtintressanta för många fåglar. Vintertid hyser området en del arter som annars hör barrskogen till och som man inte annars ser så ofta. Här ute kan en vandring i ”bergstallskogen” ge många spännande möten. Den mindre korsnäbben brukar i mindre eller större flockar uppehålla sig nere bland bergstallarna för att proviantera. Arten häckar normalt högt uppe i grantopparna där häckningen påbörjas redan tidigt på vårvintern. Eftersom de är specialister på att plocka fröna ur kottar passar häckningstiden alldeles utmärkt med bra tillgång på föda och är just en anpassning till detta då kottarnas frö är mogna på vintern. Man kommer oftast först i kontakt med korsnäbbarna då flockarna drar omkring i området under ett ljudligt ”glipp, glipp”. När de sedan slår sig ner i toppen av något träd dröjer det inte länge förrän hela flocken är försvunnen och har flugit ner bland bestånden av låga bergstallar. När korsnäbbarna är nere i nästan markhöjd, ivrigt ätandes frö från kottarna, brukar de gå att komma mycket nära och är de ofta helt orädda. Det enda som brukar höras under matorgierna är det knäppande lätet som uppstår då mängder av kottar öppnas av de hungriga fåglarna

Den större hackspetten har mängder av s.k. hackspettssmedjor, där den bearbetar kottarna, utplacerade i området.

med sina speciellt utformade ”kottöppnarnäbbar”.

Tofsmes, svartmes och hackspett

En annan spännande art som man ofta stöter på i miniskogen av bergstall är den säregna tofsmesen vilken är den enda, förutom sidensvans, europeiska tättingen med tofs på huvudet. Tofsmesen avslöjar sig oftast, långt innan man ser den, på sitt ljudliga puttrande läte ”*prurrrut, prurrrut*”. Även tofsmesen brukar gå att komma nära när den har fått smak på mat, antingen ditlagd av naturintresserade människor eller frön som blivit kvar efter att korsnäbbarna smaskat på tallkottarna. Tofsmesen brukar vanligtvis dock inte gå att locka fram till de traditionella fågelborden. Andra mesar man kan hitta, förutom blåmes och talgoxe, är svartmes och talltita.

Under en promenad i området kan man inte undgå de många, ganska rejäla, högar av kottar som ligger lite här och var. Här är det den större hackspetten som varit framme. Hackspettarna har för vana att ha speciella ”smedjor” utplacerade i området. När de tagit en kotte flyger de till närmaste ”smedja”, sätter fast kotten i ett litet hål eller klyka i ett träd (eller en telefonstolpe) och börjar sedan bearbeta den med sin kraftiga näbb. Under ett sådant hål kan man hitta, ibland halvmeterhöga, högar av kottar.

Det är inte alltid så lätt att artbestämma korsnäbbarna, Fastän man vet vilka karaktärer man ska titta på. Kan du själv se om det är en större eller mindre korsnäbb???

Tofsmesen kommer vanligtvis inte fram till fågelborden men härute i ”miniskogen” av låga bergs-tallar kan man få se den.

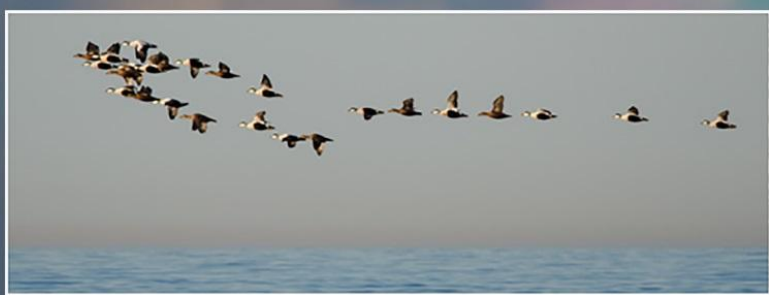

Här är en mindre korsnäbbshona som precis nupit loss en tallkotte och strax ska börja att bearbeta den med sin speciella näbb.

Text och foto: Tony Svensson

NATURFOTOGRUPP SYDOST

Naturfotogrupp för dig med naturfotointresse i sydost

Är du intresserad av naturfoto och vill träffa likasinnade och utveckla ditt naturfotograferande så kanske Naturfotogrupp Sydost är något för dig. Som medlem kan du följa med på fotoutflykter (vi anordnar mellan 5 -10 st. om året). Den digitala medlemstidningen *Naturfoto i sydost* kommer att skickas till dig 4 gånger per år och publiceras på hemsidan i efterhand. På www.naturfotosydost.se kan du bidra med bilder och texter, likaså i medlemsbladet. Vi är aktiva i landets sydostligaste hörn med bas i Karlskrona, Ronneby och Torsås kommun.

Utveckla ditt fotograferande

Få tips och inspiration

Följ med på fotoutflykter

